

קונטרס

דפי עזר

ללימוד שו"ע עם משנה ברורה לפי סדר הלוח "הלכתא דיומא"

מחזור שינתיים

חלק ב'

כולל בתוכו:

דפי חזרה

דפי ציורים וטבלאות

דפי סיכום

פנחס תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מפעל הלכתא דיומא

אם שכרו מהעכו"ם לזמן ידוע, לכשיכלה הזמן צריך לחזור ולשכור שנית אפילו אם אין העכו"ם חוזר בו, ואפילו אם יאמר לו העכו"ם שהוא מתרצה גם על להבא ג"כ לא מהני עד שישכור ממנו, וצריך לחזור ולערב דאין עירוב ראשון חוזר וניעור. ו"א דאם שכר מעכו"ם ומת והניח יורש אין מועיל מה ששכרו מן המוריש, ולהאומרים דבתוך הזמן אינו יכול לחזור בשום ענין א"כ אפילו מת לא נתבטל השכירות ואפילו היורש עומד ומוחה, מיהו בשכר ממנו סתם ומת נתבטל ממילא השכירות, ומ"מ ג"ז אינו ברור דאפשר דכ"ז שלא בא הדמים בחזרה להישראל עדיין השכירות במקומו עומד, ומ"מ אין להקל בסתמא, ואפילו אם היורש יאמר שמתרצה במה שעשה אביו לא מהני עד שיחזור וישכור ממנו.

השכירו לאחר האם צריכין לשכור מהשני?

אם שכרו מהעכו"ם לזמן ידוע ובתוך הזמן השכיר או מכר העכו"ם דירתו לאחר די בשכירות הראשון, ויש מחמירין במכר, ובפמ"ג נשאר בזה בצ"ע, ולכתחלה נכון בזה להחמיר לשכור מהלוקח, ואם שכר ממנו סתם והשכירו לאחר צריך לשכור מהשוכר השני, ומ"מ אין זה ברור כ"כ דאפשר דאין בכחו להשכיר, ולדינא יש להחמיר בזה בהרבה אחרונים. סוברין דבסתמא יכול לחזור אפילו בלא חזרת דמים.

ה' יהודים וגוי א' למי צריך הנכרי להשכיר רשותו?

חמשה הדמים בחצר אחד שוכר מהא"י בשביל כולם, ואין צריך כאו"א לשכור ממנו, אלא כיון ששכר אחד מהן ממילא התרו כולן. ומתחלה שוכר ואח"כ מערב ואף שאחד הוא השוכר מהני לכולם, ולכתחלה אין לעשות העירוב קודם השכירות.

האם יכולין לשכור מאשתו ומשכירו ולקטו?

מאשתו או מאחד מבני ביתו או משכירו ולקטו וה"ה שאר משרתיו שוכרים אע"פ שהוא מוחה, ובעיני דוקא שיהיה לו לשכירו ולקטו רשות להשתמש בביתו או בחצרו הא לא"ה לא, וי"א שגם באשתו אינו יכול לשכור ממנה אם הבעל מוחה בה בפירוש שלא תשכיר. ושכירו של שכירו ולקטו של בעל הבית כשיש לו להשכיר רשות לקחת שכיר שיהיה לו רשות להשתמש בכל הבית הוא כשכיר בעל הבית עצמו.

מה יעשה כשאינו רוצה להשכיר?

אם אינו רוצה להשכיר יתקרב לו א' אפילו שלא מבני החצר, עד שישאיל לו רשותו שיהא לו רשות להניח בו שום דבר, וקונה אותו המקום במה שהניח בו שום חפץ בע"ש, ומהני אע"פ שסילקו אח"כ משם דהוה ליה כשכירו ולקטו, ומשכיר שלא מדעת העכו"ם אבל בלא שכירות לא יועיל. וי"א שאינו צריך להשכיר אלא נותן עירובו ודיו, ואפילו אינו דר בחצר דגם שאלה מתיר בעכו"ם, ולכתחלה נכון לחוש לסברא הא', ואם אינו מבני החצר לסברא הראשונה אינו צריך לערב.

אין לעכו"ם דריסת רגל על הישראלים האם אוסר?

אם אין לעכו"ם דריסת רגל על הישראלים אינו אוסר, כגון שתי חצרות הפתוחות זו לזו בחלון או בפתח, ואין להם דריסת רגל זה על זה שאינם זו לפניו מזו אלא זו בצד זו ופתחיהם למבוי, ובחצר א' דר עכו"ם ובחצר א' דרים ב' ישראלים או יותר, מכניסין ומוציאין מחצר זו לחצר זו בשבת כלים ששבתו בבתיהם דרך חלון שביניהם, אפילו אם הוא למטה מ"ט, וה"ה אם היה פתח ביניהם מוציאין דרך הפתח, ואין צריך לשכור מהא"י אף שמוציא ומכניס לפעמים דרך חלונו או פתחו שיש לו בצדו. ואפילו דרך חלון שהוא למטה מ' או אפילו דרך פתח מותר כיון שאין להם דריסת הרגל זה על זה, אכן היכי דפתחיהם יוצאים למבוי אחד גרע, ולדינא יש להחמיר בכגון זה עכ"פ להוציא דרך חלון שהוא למטה מעשרה ומכ"ש דרך פתח. ועכו"ם אינו אוסר ע"י חלון אפילו אם חצר העכו"ם מפסיק בין שתי חצרות של ישראל, אם הישראלים רוצים לטלטל מאחד להבירו דרך חצר עכו"ם מותרים ע"י עירוב שיעשו ביניהם. ודוקא שהישראלים ערבו ביניהם, דבלא זה הלא אסורים להוציא מבתיהם לחצר. ולהוציא מחצרום לחצר עכו"ם דרך המבוי וכשהוא מתוקן בלחי וקורה כדיון, תלוי אם לא היה במבוי זה רק מצד אחד של ישראל מותר, ואם היו שתי חצרות של ישראל אסור.

ככמה שוכרין מהעכו"ם?

שוכרין מעכו"ם אפילו בפחות משה פרוטה, אבל מישראל אם ירצה לשכור ממנו רשותו לא מהני בפחות משה פרוטה אפילו להמקילין. ומותר לשכור ממנו בשבת, ונותן לו דבר מאכל או כל דבר המותר לטלטל ואומר זה עבור שכר חצרך, וה"ה אם אינו נותן לו השכירות בשבת אלא שמבטיח לו ליתן לאחר שבת ג"כ מהני, ולדינא צ"ע דבמאי קנה. אבל מעות אסור לטלטל, והעירוב נתבטל וצריכין לבטל רשותם לגבי אחד.

האם יכול העכו"ם לחזור משכירותו?

כל זמן שאין העכו"ם חוזר בו מועיל השכירות ואפילו לזמן מרובה, כיון שלא פירש זמן בשכירות מהני כ"ז שאינו חוזר העכו"ם בפירוש, אבל אם רוצה הנכרי יכול לחזור בו מיד אחר שבת הראשונה ואוסר עליו, דקודם שבת הראשונה א"א לחזור בשום ענין ואפילו אם ירצה להתיר לו דמיו שהרי השכיר לישראל וקנה, ולהמ"א קודם שבת ראשונה אם עדיין לא החזיק הישראל בהחצר יכול העכו"ם לחזור אם יחזיר לו הדמים, ומ"מ הסומך להקל לא הפסיד. ואינו יכול לחזור משכירתו עד שיחזור הדמים, וי"א דיכול העכו"ם לחזור אחר שבת ראשונה אפילו בלא חזרת דמים, וכ"ז דוקא ששכרו ממנו בסתם ולא פירש שום זמן, דאי שכרו לזמן ידוע כשעבר הזמן צריך לשכור שנית בכל ענין, וקודם שעבר הזמן אינו יכול לחזור בשום ענין ואפילו אם יחזיר לו הדמים, אכן בהשכירו סתם אחר שבת ראשונה יכול לחזור, אמנם כ"ז שלא חזר עומד השכירות בתקפו.

שכרו לזמן ידוע האם צריך לחזור ולשכור לאח"ז?

הגנה בעצמך... שכר ממושל העיר כשמילא אחר את מקומו האם צריך לחזור ולשכור שנית?

Sponsored By: DollarPhone

זכות הלימוד

הלכות דיומא

כל הוציות שמורות
אסור לזנוקו מל ידוע
עם משנה ברורה

האם ייחד לו מקום מהני?

אם ייחד לו מקום בבית שמשאיל לו כיון שאינו כשלוחו בכל הבית לא מהני, אבל אם הרשהו בכל הבית...

שכרו לזמן משכירו ולקישו או מגזבר האם מהני?

שכרו משכירו ולקישו לזמן אע"פ שסילקו תוך הזמן מהיות שכירו ולקישו מותרים עד תום הזמן, וה"ה כשמת השכיר ולקישו...

נסתלק מהגזברות ועדיין אוכל פרס המלך מה דינו?

אם לא סלקו רק מן הגזברות ועדיין אוכל פרס המלך עדיין מקרי שכירו ולקישו ויובל לשכור ממנו, ולכן גם שכירות הראשון עדיין קיים...

ישראל וגוי דרים בבית א' האם צריך לשכור מהגוי?

אם ישראל ועכו"ם דרים בבית א', צריך לשכור מהעכו"ם ולערב עם הישראל אם יש לכל א' דירה בפני עצמו ואין שום אחד מהם רשאי להשתמש בחדר המיוחד לחבירו...

מתרצה במה שחבירו עושה, ובפרט אם השכירות יפול לכיס השותפין.

ישראלים שהם שכירי עכו"ם האם אוסרין זע"ז?

אם יש לעכו"ם ה' שכירים או לקיטים ישראלים דרים בביתו בחדרים מיוחדים לכל אחד בפ"ע, אין דירתם חשובה דירה שיאסרו זה על זה, שהעכו"ם יכול לסלקן משם, ואפי' אם אופין ומבשלין כ"א בביתו...

ב' חצירות וישראל ונכרי דרים שם מה דינם?

שתי חצירות זו לפנים מזו ודריסת רגלם של הפנימים דרך חצר החיצונה, ישראל ועכו"ם בפנימית וישראל בחיצונה, או שישראל ואינו יהודי בחיצונה וישראל בפנימית, ואפילו אינו יהודי בפנימית ושני ישראלים בחיצונה, והני ב' ישראלים דירי ב' בתים, אבל אי הוא דירי בבית אחד כחד השיבי, אוסר על חצר החיצונה עד שישכור הרשות מהנכרי, ומ"מ ישראל הדר בפנימית מותר לטלטל בחצירו מביתו לחצר, שאין העכו"ם אוסר על ישראל יחידי ואין החצר החיצונה אוסר עליו...

נכרי שהשכיר ביתו לנכרי אחר ממי שוכרין הרשות?

עכו"ם שהשכיר ביתו לחבירו עכו"ם, אם נשאר לו שום תפיסה בבית שיש לו רשות להניח שם שום כלים אע"פ שלא הניח שם יכולים לשכור ממנו, ואם לא נשאר לו שום תפיסה, אם יכול המשכיר לסלק השוכר תוך זמנו כגון שהתנה עמו שרשות בידו לסלקו כל זמן שירצה יכולים לשכור ממנו אפילו לא סילקו עדיין, ומ"מ כ"ש דיכולין לשכור מהשוכר, ואפילו השוכר מצוי בביתו אם רצה לשכור מהמשכיר שוכר, ואם לאו אינו מועיל אלא אם כן ישכרו מהשוכר. וה"ה איש א' שיש לו תפיסה בבית יכולין לשכור ממנו, וגם בזה די בשיש לו רשות להניח אפילו אם עדיין לא הניח.

ב' ישראלים פתוחים לחצירות נפרדים מה דינם?

חצר שישראל אחד ועכו"ם דרים בה, ובית א' של ישראל שני אצל ביתו של זה, ואינו פתוח לחצר אלא לחצר אחרת או למבוי וחלונות ביניהם, ודבתוח לחצר זה יש כאן ב' ישראלים במקום עכו"ם וצריכין לשכור הרשות ואח"כ לערוב ביניהם, אינו יכול לערב עמו דרך החלון שביניהם כדי להוציא כליו דרך בית שכנו הפתוח לחצר, ודוקא לענין זה לא מהני עירובו, הא לענין לטלטל מביתו לבית חבירו שפיר מהני, וי"א דבכל גזוני גזור ואפי' לביתו של חבירו אסור לטלטל דרך חלונו, וצ"ע לדינא. ועכ"פ אם ישכרו שניהם הרשות מן העכו"ם וערבו ביניהם שרי לטלטלי בכל גזוני בין מבית לבית בין מבית לחצר, וי"א ההשתא דגזרו שלא לעשות סיוע ליחיד הדר במקום עכו"ם אפילו בשכירות נמי אסור. אבל אם פתח פתוח ביניהם מותר. וי"א דאף אם פתח פתוח ביניהם אסור, ויש להחמיר כדעה זו, וצ"ע.

הגוי בעצמך... בבנינים שדרים יהודים ונכרים [פראדזשעק"ס] ממי והאם צריכין לשכור רשותם כדי לערב?

לתיבדח שחזן עירך ארוח עם משנה ברורה

כל הוציאת שמורות המחבר לזכויותיו מ"ל ויתן מתחלת הסתכל

זכות הלימוד

דפי שיעורים ושכלאות

משנה ברורה

מן סימן שפב סעיף יג
עד סימן שפב סעיף כ

ט' תמוז

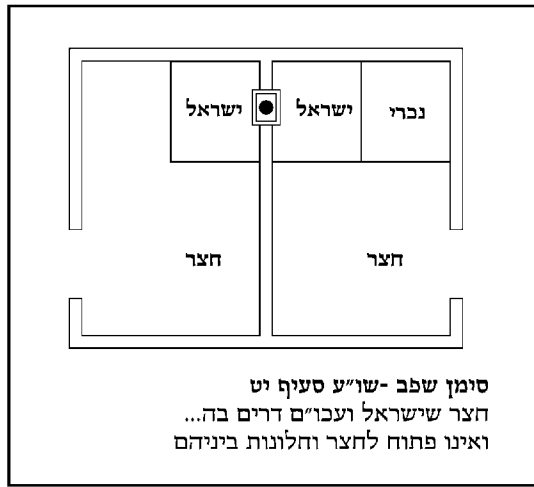
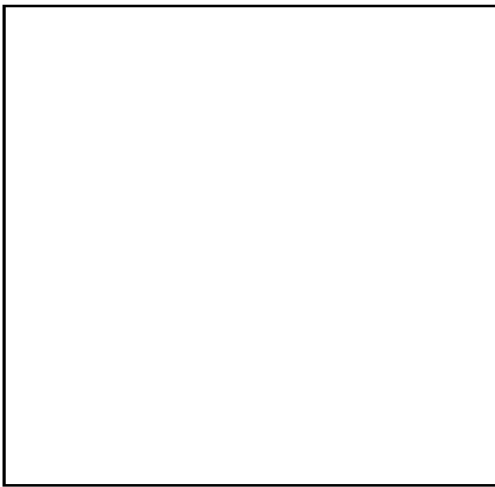
מוחזור שיגתיים

חלק ב'

1800 466-7593

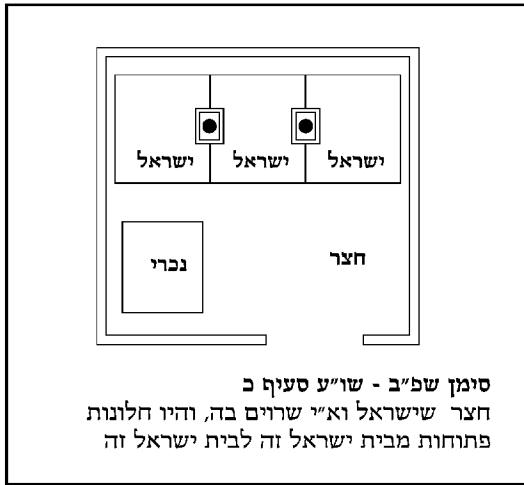
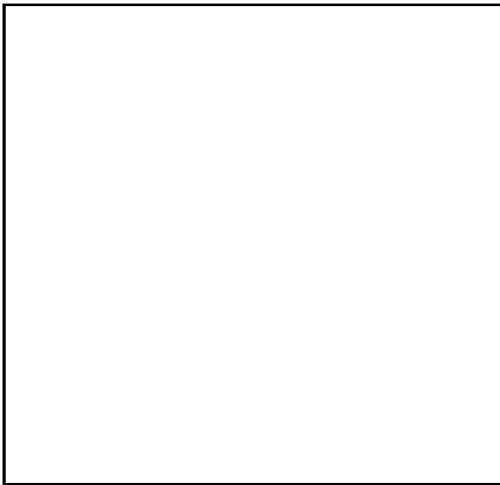
www.Hilchusadyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המפעל

סימן שפב - שו"ע סעיף יט
חצר שישראל ועכו"ם דרים בה...
ואינו פתוח לחצר וחלונות ביניהם

סימן חלון

סימן שפ"ב - שו"ע סעיף כ
חצר שישראל וא"י שרוים בה, והיו חלונות
פתוחות מבית ישראל זה לבית ישראל זה

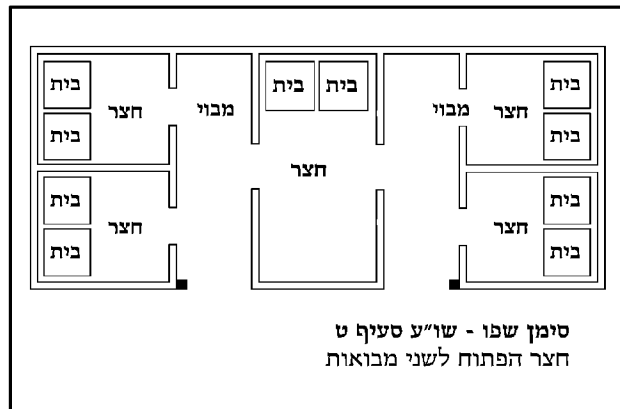
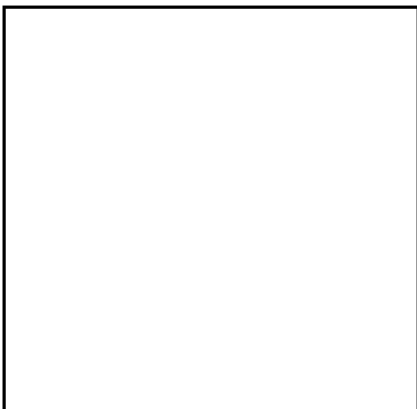
סימן חלון

משנה ברורה
מן סימן שפב סעיף כ
עד סימן שפה סעיף ג

י' תמוז

מוחזור שיגתיים

חלק ב'

סימן שפו - שו"ע סעיף ט
חצר הפתוח לשני מבואות

משנה ברורה
מן סימן שפו סעיף ה
עד סימן שפז סעיף א

י"ב תמוז

מוחזור שיגתיים

חלק ב'

היחיד מותר, ובהיה העכו"ם כאן ולא היה רוצה להשכיר מבע"י עד שהשכה והשכיר אח"כ או מת צריך ביטול, וה"ה אם לא עירבו כלל מבע"י מפני העכו"ם שהוא אוסר עליהן ומת בשבת דמבטל אחד לחבירו ושרי, וכ"ז כשלא שכרו מן העכו"ם, אבל אם שכרו ממנו מבע"י וגם עירבו ומת העכו"ם בשבת אף שיש לו יורשים לא נתבטל העירוב אף שעדיין לא שכרו מן היורש.

נכרי שבא להתאכסן האם אוסר?

אינו יהודי הנכנס לשם אכסנאות אם לא נכנס ברשות אינו אוסר לעולם, דאפילו בנכנס סתמא כ"ז שלא שאל או שכר ממנו מקום שלא יכול לסלקו בכל שעה אינו אוסר, ואם נכנס ברשות שהשאלו או השכירו חדר מיוחד להתאכסן שם, אם הוא רגיל לבא תמיד להתאכסן שם אוסר מיד וצריך לשכור ממנו הרשות, ואם אינו רגיל אינו אוסר עד לאחר ל' יום, ודוקא ששאל או ששכר ממנו המקום להתאכסן, דאם נתארח אצלו בעלמא מבלי שאלה או שכירות בודאי אינו אוסר לעולם מדיכול לסלקו בכל עת ובכל שעה. ולדינא צ"ע אם יש להקל בלא יכול לסלקו. **עכו"ם שיש לו חוב על הבית ונכנס שלא ברשות בעד חובו מיקרי ברשות ואוסר**, ואם נכנס לחדר בקביעות בעד חובו אוסר מיד, ואם להתאכסן בעד חובו תלוי בזמן ל', ויש מקילין בזה.

אנשי חיל האם אוסרין?

אנשי חיל המלך שנכנסו בבתי היהודים בין בחזקה בין ברצון ומתאכסנים ע"פ דינא דמלכותא, ואפי" לא נתרצה הבעה"ב נמי אוסר, אם לא ששר העיר שקנו ממנו הרשות יש לו רשות להוציא השרים מן ביתו דאו אינם אוסרים לכו"ע, ואם משנה הפקיד מחוק שנתן המלך והוא עושה בחזקה הרי הוא כשאר עכו"ם ואינו אוסר, וי"א דלגבי אנשי חיל בכל גווני אינו אוסר, ואם יש לבעלי בתים באותן מקומות שנכנסו העכו"ם כלים שאסור לטלטלם בשבת אינם אוסרים עליהם, ו"א דבעינן דוקא שיהיו שם כלים שאסורים לטלטל, וי"א דאפי" כלים שמוטר לטלטלם, ואפשר דיש להקל בשעת הדחק. אבל אם אין לו תפיסת יד אוסר אם שהה יותר מל' יום אם אינו רגיל, ודוקא בלא יכול לסלקו אבל ביכול לסלקו בכל גווני אינו אוסר.

צדוקי, קראי, ואינו מודה בעירוב, האם אוסרין?

צדוקי אע"פ שבוודאי מחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כישראל ומבטל רשות, וי"א שאף צדוקי כשמחלל שבת בפרהסיא דינו כעכו"ם, ונ"מ לענין קראים שבזמנינו שמחללים שבת בפרהסיא עכ"פ במילי דרבנן אין יכולים לבטל רשות עד שישכור מהם, ולענין קראים שבזמנינו בודאי יש להחמיר. אבל עירוב אף אם נתן חלק אינו מועיל בצדוקי כיון שאינו מודה בעירוב ואוסר עליהן עד שיבטל רשותו להן, ולא דוקא מכת הצדוקים וכה"ג שאינם מודים בתורה שבע"פ, וה"ה אם רק אינו מודה במצות עירוב אינו יכול ליתן חלק בעירוב.

פתחים הפתוחין זה לזה האם הגוי הדר בחצר אוסר?

חצר שישראל וא"י שרוים בה ופתחיהן של בתי ישראלים פתוחים לחצר, והיו חלונות פתוחות מבית ישראל זה לבית ישראל זה ועשו עירוב דרך חלונות, וכ"ש אם יש פתחים ביניהם, אף ע"פ שהם מותרים להוציא מבית לבית דרך חלונות, וה"ה דרך פתח אם יש ביניהם, הרי הם אסורים להוציא מבית לבית דרך אויר החצר מפני העכו"ם עד שישכיר, ודרך פתח שיש בין בית לבית מותר ע"י עירוב שעשו לכו"ע.

ספינה ממי שוכרין הרשות?

ספינה שיש בה ישראלים רבים ויש להם בתים מיוחדים, צריכים לערב ולשכור רשות מן העכו"ם בעל הספינה או להבליעו בשכר הספינה, ואם המחיצות אינן קבועות אפשר דלא מיקרי מחיצות וכדמים בחד בית דמי שאינם צריכין לערוב, והיכי שיש כתלים בנויים לעולם בודאי מותר. ואפילו אם אין הישראלים נוסעים בספינה למשך יותר מל' יום גם כן צריכין לערוב ולשכור, ואף דאיכא העכו"ם בעל הספינה ג"כ עמהם אע"פ אין נטפלים לו, אכן אם בעל הספינה ישראל נטפלים לו ואינם אלא כאורחים עד ל'.

עד מתי יכולין לשכור מבעל הספינה?

לא מהני במה ששוכרים מבעל הספינה אלא אם שוכרין ממנו קודם שחילק המקומות לכל אחד מן העכו"ם, דעדיין רשות הספינה שייך לו לבד ויכולת בידו להשכיר, אבל לאחר שחילק המקומות לשאר שוכרים לא מהני במה שישכרו ממנו אלא צריכים לשכור מכל עכו"ם ועכו"ם, אם לא שיש לו רשות לבעל הספינה להניח כליו בכל מקום דאו די במה ששוכרין ממנו בלבד, ואם היו אוכלין במקום אחד אפילו כמה וכמה כחד חשיב ואינו אוסר.

גוי הדר בין ישראלים והלך קודם השבת האם אוסר?

אינו יהודי הדר עם שני ישראלים בחצר אחד ואין העכו"ם בביתו, שהלך קודם השבת הוא וכל בני ביתו לעיר אחרת, אינו אוסר ויערבו ויהיו מותרים, וי"א דדוקא כשהלך למקום רחוק יותר מיום אחד שא"א לו לבוא בשבת, וי"א דאפילו בתוך מהלך יום אינו אוסר.

גוי הדר בין ישראלים ובא בשבת האם אוסר?

בא עכו"ם בשבת אוסר ואפילו אם הלך למקום רחוק יותר ממהלך יום והעירוב בטל, ואפילו אם ישכרו מן העכו"ם לא יהיו יכולים לטלטל כ"ז שלא יבטלו הרשות אחד לחבירו. ומיהו יכולים לשכור ממנו בשבת ואח"כ יבטל הא' לחבירו, והיי' היחיד שביטלו לו הרשות מותר, משא"כ המבטל בודאי אוסר אם לא שחזר השני וביטל להראשון דאו מותר, וכ"ש שעירבו מבע"י ולא היה העכו"ם כאן ובא בשבת ומת בו ביום שיבטל א' לחבירו ויהיה

האם יכולין לזכות את הפת לצדוקי בעל כרחו אף שאינו רוצה כיון שזכות הוא לו?

הגוי בעצמנו...

ל"ב יחד שנתן עירך אר"ח עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות
אסור להעתיק מל' רשות
© מתחלת ומסתיק

זכות הלימוד

ישראל מומר או מחלל שבת האם אוסרין?

ישראל מומר לעכו"ם אפילו בעינעה, או לחלל שבתות בפרהסיא אפילו אינו מחללו אלא באיסור דרבנן, הרי הוא כעכו"ם שאינו מועיל שוב ביטול רשות אלא דוקא שכירות, וצ"ע אם ה"ה איסור מוקצה, או כיון דהוא רק טלטול בעלמא לא נעשה מומר עי"ו. ודוקא כשעושה זה בפריקת עול, אבל אם הוא מוטעה בדבר שחשב שמותר לו לעשות כן אין זה בכלל מומר. ולענין שארי דברים י"א שאינו חשוב כמומר ע"י חילול שבת באיסור דרבנן. ודוקא שברגיל בעון זה, אבל אם חילל שבת בחד זימנא בפרהסיא לא מיקרי מומר, וי"א דאפילו בחד זימנא מקרי מומר, ופרהסיא מקרי כשחילל בפני עשרה מישראל או שידע שיתפרסם ביניהם. וכ"ז כשהוא עובר לתיאבון, אבל להכעיס אפילו בשאר עבירות ואפילו שלא בפרהסיא דינו כעכו"ם. ואם אינו מחלל אלא בעינעה אפילו מחללו באיסור דאורייתא הרי הוא כישאל ומבטל רשות, ואם מתבייש לעשות זה בפני אדם גדול אף שעושה דבר זה בפני כמה אנשים גם זה לצנעה יחשב.

מומר שיש לו פתח גם לשכונת עכו"ם האם אוסר?

ישראל שהמיר והיו לו בתים בשכונת ישראל שעירב לכל השנה, אם אין לו פתח אחר כלל הוא אוסר בכל שבת שחל לאחור שהמיר עד שישכרו ממנו, ואם המיר ביום השבת גופא מותר על אותו השבת, אבל אם יש לו פתח אחר לשכונת העכו"ם אפילו הוא פתח קטן שלא היה רגיל בו מתחלה דוחין אותו אצל פתח הפתוח לשכונת העכו"ם, ועכ"פ בעינן שיהיה בו ד"ט על ד"ט דבפחות מזה לא חשיב פתח.

מהו שיתופי מבואות?

אסרו חכמים לטלטל מן החצרות למבוי והתירוהו ע"י שיתוף, שגובין פת או דבר אחר ממני מאכל מכל חצר וחצר, ואתו חצר שמנחין בו השיתוף א"צ ליתן חלק בזה, ונותנים אותו באחד מן החצרות, ואנו רואים כאלו פתוח כל המבוי לאותו חצר, ומפני שאינו אלא לשיתוף החצרות יכולים ליתנו באויר החצר, או בבית שאין בו ד' על ד', וא"צ ליתנו בבית, ואם רוצה יטול ליתן שיתוף בבית, רק שיהיה במקום המשתמר, הילכך אין נותנים אותו באויר המבוי, וחצר מקרי מקום המשתמר.

מבואות רחוקין זמ"ז האם יכולין להשתתף ביניהם?

ישראלים שדרים בג' מבואות שרחוקין זה מזה, ומפסיק ביניהם מקום האסור בטלטול מפני שדרים שם עכו"ם ולא שכרו מהם רשות, וה"ה אם המבואות שבאמצע אין מתוקן בלחי וצוה"פ כדין, ודלתות כל א' מהמקומות נעולים בלילה, והשמש גובה קמח מכולם, אינו מועיל

להם להשתתף יחד אלא צריכין לערב בכל מקום ומקום בפני עצמו, ששיתוף מבוי צריך שיהיה מונח באותו מבוי שנשתתפו בו כדי שכל אחד ואחד יוכל להביא העירוב אצלו, וכאן הרי אסורין לטלטל העירוב ולהביאו אצלו א"כ אין שיתופן כאחד. ודלתות נעולין בלילה לאו דוקא, דאפי' בפתוחין נמי כיון שמפסיק ביניהם מקום האסור שאין יכולין להביאו אצלו לא מהני שיתופן, וי"א דאפי' באין מפסיק ביניהם מקום האסור בטלטול, כגון ששכרו הרשויות מן העכו"ם שדר באמצע ותיקנו המבואות כדין, אעפ"כ אם הם רחוקין זה מזה ודלתותיהן נעולות בלילה אין יכולין להשתתף יחד, כיון שהוא בריחוק מקום וגם הדלתות נעולות אין יכולין להתחבר ביחד ולא מיקרי שיתוף, וכ"ז הוא דוקא אם אין להם רשות לפתוח הדלתות בלילה, אבל אם הרשות בידם לפתוח בכל שעה שירצו אין מתקלקל השיתוף ע"י הנעילה.

אחרים העוברים שלא עירבו עמהם האם אוסרין?

אם עירבו במקום אחד כשהיו הישראלים במקומות חלוקים ולא תיקנו המבואות רק בלחי וקורה, ונלא בשאיו הדלתות נעולות או אפי' בצורת הפתח ביניהם דאז בודאי נתחלק רשותם, ואפי' היה להם דריסת הרגל עליהם ג"כ אין יכולין לאסור עליהם, אין האחרים שלא עירבו אוסרים עליהם, אע"ג שיש להם רשות לעבור דרך שם מ"מ הואיל שיש להם דרך אחר לצאת כופין אותן לעבור דרך שם, כי אין כל העיר חשובה כמבוי אחד אע"פ שיושבין בהיקף חומה אחת, דבמבוי אחד כשרוצים קצת מן הדירין להשתתף בפני עצמם צריכין להתחלק מן השאר בצוה"פ או עכ"פ בשני פסין.

האיך משתתפין בשיתופי מבואות?

ככל משפטי עירובי חצירות ושיעורו, ושאשתו מערבת בשבילו, ושמערבין שלא לדעתו אם אין הבית פתוח אלא לחצר א', ושקטן יכול לגבותו, ושיכול א' לזכות לכולם, ושאם היו שותפין א"צ לערב, כך דיני שותף. ואפילו היה משותף עם שכניו בסחורה לזה ביין ולזה בשמן אין צריך להשתתף אע"פ שלא הונחו שם לשם שיתוף, והוא שיהיה סחורה של כל הג' שותפין בכלי אחד, אבל בג' כלים אפילו אם היה שותפות כולם במין אחד יין או שמן וכה"ג ג"כ לא מהני, ורק כשנשתתפו מעיקרא לשם שיתוף מבואות מהני. וי"א דביין ושמן שהם שני מינים שאין ראויין להתערב יחד אפילו כשהיו מעורבין בכלי אחד ג"כ אין סומכין עליהן לענין שיתוף, ולא דוקא יין ושמן דלא, אלא אפילו מין אחד דלא מתערבי אהדדי, כגון בהיה שותף לזה בפת ולזה בפת ג"כ לא מצטרפי להפטר משיתופי מבואות ואם לא שהיו כולם שותפין בככרו, והא דבמין אחד אין צריכין לערב הוא דוקא כגון משקן דמערבי ביחד ולא באוכלין שאינם מתערבים.

הגנה בעצמך... מחללי שבתות בימינו האם דינם כמומרים?

כל הוציות שמורות
אסור לזנוקת מל ירות
עם משנה ברורה

זכות הלימוד

באיזה אוכלין משתתפין בשיתופי מבואות?

בכל מיני מאכל משתתפין, חוץ מגודגדניות שהוקשו לזרע, ותבלין ופולין יבשים, ולא בעלי בצלים שלא גדלו אורך זרתי, וכשגידלו הי"ה כבצלים גופא שמערבין בהן אם יש בהן כדי ללפת מזון שתי סעודות, ולא בכמהין ופטרויות אפילו מבושלים, דבחיין אפילו בחטי ושערי נמי לא, ושיעור ליטרא לירק הוא בין חי ובין מבושל, וי"א דמערבין בכמהין ופטרויות מבושלין, ולא בכפניות ולא בעדשים ולא בחטים ושעורים כשהם חיים, וה"ה אורז ודוחן וקטניות יבשין, ובקליות מערבין בהן. ולא בירק שהוא בשיל ולא בשיל, אבל בשיל לגמרי או חי לגמרי מערבין בהן, ודוקא ירקות שדרכן לאכול חיים, ולפת דייזן הוא בכלל הזה.

האם עושין שיתופי מבואות במים ומלח?

אין מערבין במים לבדו ולא במלח לבדו, אבל אם עירבם יחד שראוי ללפת בו הפת משתתפין בהם, ושיעורן שיהיה בהן כדי ללפת בו פת מזון שתי סעודות. וי"א דדוקא כשנתן לתוכן שמן ובשמן לבדו ליכא שיעור הראוי לעירוב אלא בתערובות המים ומלח, ושיעור שמן לעירוב כדי רביעית, ובתוס' כ' כדי לאכול בהם מזון ב' סעודות, ולא נתבאר אי שיעור דרביעית שיעורא אחרתא נינהו או חז"א הוא, וצ"ע. ולדינא נקטינן כדעה הראשונה, ודוקא כשערבין ביחד, דאם הניח מים ומלח כ"א בפ"ע לשם עירוב לא מהני.

האם מערבין בתבלין?

י"א שמערבין בתבלין, ולדידהו יהיה מותר לערב גם בחטין ושעורין חיים, וי"א דחטין ושעורין גרוע מתבלין ולכו"ע אין מערבין, וצ"ע. ושיעורו כחצי רביעית, ואפשר דבשעת הדחק יש לסמוך ע"ז, ומ"מ יש לזהר מלערב בפלפלין, וי"א דפלפלין הוא בכלל שאר תבלין, ושיעורו חצי רביעית הוא שני לויט ושלשה רבעי לויט.

מה השיעור להשתתף בדברים הבאים ללפת הפת?

כל דבר שרגילים ללפת בו את הפת שיעורו ללפת בו פת הנאכל לשתי סעודות, וסגי בזה ולא בעינן שיהיה כולו סעודתא מההוא מינא. וכל שאין מלפתין בו הפת שיעורו כדי לאכול ממנו ב' סעודות. ובשר חי לא הוי ליפתן וצריך כדי שיאכל ממנו ב' סעודות, ודוקא בבשר מלוח הרבה עד שאינו נאכל מחמת מלחו, ועיי המליחה נתרבך ונעשה ראוי לאכילה קצת, וכן בשר שהוא מבושל קצת ואינו מבושל כ"ע וזה ראוי לאכילה מקרי. אבל צלי הוי ליפתן ושיעורו ללפת בו ב' סעודות, ואפילו יש מקומות שאוכלין אותו בלא פת בטלה דעתן אצל כל אדם, ואפילו לדידהו גופיהו סגי בשיעור דכדי ללפת, וי"א דעכ"פ לאותו המקום בעצמם צריך שיעור כדי שיאכל הימנו ב"ס, וכן בשר מבושל דינו כצלי. חומץ הוי ליפתן ושיעורו כדי לטבל בו ירק מזון שתי סעודות הנאכל בלא פת ושיעורו רביעית. וכן יין מבושל ושיעורו כדי ללפת בו פת של ב' סעודות, וי"א דדי בכדי שיביא ממנו לקינוח שתי סעודות, ורוב הפוסקים אין סוברין כן. אבל יין חי לא הוי ליפתן ושיעורו שתי רביעיות, וכן שיעור שאר משקים.

מה השיעור להשתתף בפירות וירקות?

משתתפין בשני ביצים אפילו חיים, בשני רמונים, בחמשה אפרסקים, בעשרה אגוזים, ובאתרוג אחד, ולענין מבושלין השיעור הוא כפי שהוא הדרך לאכול או ללפת בו, בליטרא ירק בין חי בין מבושל, בפולים לחים ולא יבשין מלא היד,

בתפוחי יער מלא הקב, דבפחות מהכי לא חשיב, וי"א דבכל תפוחים דינא הכי דבקב. וגם תמרים וגרוגרות השיעור הוא כמלא הקב. ושמן שיעורו רביעית ודבילה שיעורו מנה. וכל אלו השיעורין הנאמרין בסימן זה די אפילו לאלף אנשים, בין השיעורין הנאמרין לענין אוכלין ובין הנאמרין לענין משקין.

האם משתתפין בדברים האסורים באכילה?

משתתפין אפילו באוכל שאינו ראוי לו אם ראוי לשום אדם, כגון לנזיר בין ולישראל בתרומה, ועכשיו שכולנו טמאי מתים אין תרומה טהורה ראויה לשום אדם ואין לערב בה, ומ"מ בחלה מערבין ומשתתפין, ומי שנוהג שלא לאכול חדש אם הוא נוהג רק מצד חומרא מותר לערב ולהשתתף בו, ואם הוא נזהר בזה מחמת שי"א שאסור מן הדין גם בחז"ל אסור לו לערב ולהשתתף בו.

הנודר מאוכל האם יכול להשתתף בו?

הנודר מאוכל זה או נשבע שלא יאכלנו משתתף בו, וה"ה דמותר לערב עירובי חצרות ותחומין. וי"א דהיינו דוקא כשנדר או נשבע שלא יאכלנו, אבל אם נדר או נשבע שלא יהנה ממנו אין משתתפין לו בה, ודוקא שיתוף או עירובי חצרות שמערבין לדבר הרשות, אבל עירובי תחומין שאין מערבין אלא לדבר מצוה מותר. ואם אמר קונם הנאתו או אכילתו עלי לכ"ע אין משתתף בו, ובהקדשות לכו"ע אין מערבין ומשתתפין, ולדינא אין חילוק בין קונם לסתם נדר, ולהמתירין אף אמר קונם אכילתו הוא מותר. כ"ז וכן כל הסעיפים הקודמים שייך גם לענין עירובי תחומין, וולא בעירובי חצרות דאינו אלא בפת.

נדר בכיה"ש על הככר האם משתתפין בו?

אמר על ככר היום בע"ש לא יתקדש עדיין רק למחר יהיה קודש או קונם משתתפין לו בה, ובה"ש לא חל עליו הקדש כלל ורשאי לאכול בביה"ש, וי"א דלענין הקדש הוא קדוש מספק ואין רשאי לאכול, רק דלענין עירוב שהוא דרבנן מוקמינן ליה אומן הקודם שהיה ברור חול או קודש. אבל אם אמר היום קונם ולמחר חול, שיהיה מחולל על המעות שיש לי בביתי דאל"ה לא נפקע קדושתו בכדי, וי"א דאין צורך בזה דקדושת דמים פקעה בכדי, אין משתתפין לו בה שאינה ראויה עד שתחשך לילה גמורה.

חצר הפתוח לשני מבואות מה דינו?

חצר הפתוח לשני מבואות ושיתף עם כל א' מהם, מותר עם כל א' מהם לטלטל ממנו לחצר ומחצר לתוכה, ואסור לטלטל כלים ששבתו בבתים שבמבוי למבוי האחר דרך החצר, ואם בעת כניסת היום שבתו במבוי עצמה שרי, ואם נתנו שני המבואות שיתופן בחצר זו בכלי אחד מותר לטלטל ממבוי זה למבוי זה. ואם לא שיתף עם שום אחד מהם, אם הוא רגיל עם שניהם לצאת ולבא בחול דרך עליהם אסור על שניהם, ואם הוא רגיל עם האחד ועם השני אינו רגיל, אותו שרגיל אסור ושאינו רגיל אינו אסור, ואם שיתף עם אותו שאינו רגיל הותר הרגיל לעצמו אם שיתפו ביניהם, ואין זה אסור, וכן אם היה רגיל עם שניהם ושיתף עם אחד מהם מותר השני, ואם המבוי שרגיל בו שיתפו ביניהם ואותו שאינו רגיל לא שיתפו והוא לא שיתף לא עם זה ולא עם זה, דוחים אותו אצל שאינו רגיל ויסתלק מאותו שרגיל שלא יעבור עליו בשבת, וכופין אותו על מדת סדום שיעבור בשבת דרך מבוי שלא נשתתף אע"פ שאינה רגילה בו, ואצ"ל אם הוא רגיל בשניהם שכופין אותו שלא לעבור בשבת על השני שנשתתף ולאסר עליו.

המערבין בערב פסח במצות האם צריכין להדר שיהי' ממצות אלו שכל הזוכים אוכלין מזה?

הגנה בעצמך...

החנות דיוזא
ללימוד שילוח עירך ארוח
עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות
האחר לזכויות מ"ל וי"ח
© מתחלת ומסגרת

Sponsored By:
DollarPhone

זכות הלימוד

האם צריכין לערב החצירות כשעושין שתופי מבואות?
 המשתתפין במבוי בשאר מיני אוכלין ומשקין חוץ מבפת צריכים לערב החצרות עם הבתים כדי שלא ישכחו התינוקות תורת עירוב, ועי"ז מותר לטלטל גם מחצר לחצר כלים ששבתו בבית דשיתוף המבוי מחבר כל החצרות יחד, לפיכך אם נשתתפו במבוי בפת סומכין עליו, ואין צריכין לערב בחצרות כל אחת לעצמה, וכ"ש שאין צריכין לערב החצרות יחד דלזה ודאי מהני השתוף, שהרי התינוקות מכירים בפת, ודוקא שהניחו הפת בבית שבחצר והיה פת שלמה ולא פרוסה ואי לא"ה לא מהני. וי"א שאם לא עירבה כל חצר לעצמה אין סומכין על השיתוף, וי"א דלכ"ע סומכין על השיתוף של פת אפילו אם לא עירב החצר לעצמו, אבל כשכל חצר עירבה לעצמה ואח"כ נשתתפו במבוי ולא עירבו דרך פתחים שביניהם, מותרים להשתמש בחצירות שבמבוי דרך פתחים שביניהם להוציא מחצר לחצר כלים ששבתו בבית שסומכים על שיתוף במקום עירוב, ואם עירבו דרך פתחים שביניהם ולא נשתתפו במבוי, מותרות להשתמש החצירות במבוי, שסומכים על עירוב שערבו החצירות דרך פתחים במקום שיתוף, ודוקא שבכל חצר עירב ג"כ עם הבתים שלו, דאל"ה בודאי אינו יכול להוציא כלי הבית לחצר אחרת. וי"א דלהרמב"ם לא מהני עירוב במקום שיתוף בשום פנים. וי"א דסומכין אשיתוף במקום עירוב אפילו לא נשתתפו אלא ביין, וכן סומכין אעירוב במקום שיתוף.

האיך אנו נוהגין בזה?

אנו נוהגין לכתחלה שלא לעשות רק שיתוף א' בקמה, וסומכין על דעה הראשונה שאפילו לא עירב כל חצר לעצמה אם נשתתפו בפת סומכין עליו וא"צ לערב בחצרות כלל. ויותר טוב לומר בפירוש בשעת הנחת העירוב שמניחו גם לשם שיתוף ובה יוצא לכו"ע.

א' מהחצר ששכח ולא עירב או לא נשתתף מה דינו?

מבוי שעירבו כל חצרות שבו כל חצר וחצר בפני עצמה ואח"כ נשתתפו כולם במבוי, שכח אחד מבני החצר ולא עירב עם בני חצרו לא הפסיד כלום שהרי כולם נשתתפו (ביין או בשאר מיני אוכלין שאינו פת), אבל אם שכח אחד מבני המבוי ולא נשתתף אסורים במבוי ולהרמב"ם שפוסק דהיכא דעירבו בני החצר אסור לטלטל במבוי כ"א בתוך ד"א אסור לטלטל אף כלים ששבתו במבוי, ולש"פ דוקא כלים ששבתו בבית, ומותרין כל בני החצר לטלטל בחצרן שהמבוי לחצרות כחצר לבתים. נשתתפו במבוי ושכחו כולן לערב בחצרות, אם אין מקפידין על פרוסתן (שאם שואל אחד מחבירו פרוסה פת ניתן לון סומכין על השיתוף בשבת ראשונה בלבד, ואין מתירין להן ד"א אלא מרחוק.

כשלא נשתתפו החצירות והמבואות מה דינם?

אף אם לא עירבו החצרות יחד וגם לא נשתתפו במבוי מותר לטלטל בכל המבוי כלים ששבתו בתוכו בין עירבו חצרות עם הבתים בין לא עירבו. וה"ה דמותר להוציא מחצר למבוי כלים ששבתו בתוכו וכן מן המבוי לחצר, וכן שוין גם בזה דכמו דמותר לטלטל בכל החצר כלים ששבתו בתוכו אף אם לא עירבו עם הבתים כן מותר לטלטל בכל המבוי אף אם לא נשתתפו בני

החצרות עם המבוי, וכ"ז דוקא שהיה המבוי עצמו מתוקן בלחי וקורה כדין.

נכרי שיש לו פתח להמבוי ולקרפף האם אוסר?

אינו יהודי הדר במבוי ויש לו חלון אחורי ביתו פתוח לבקעה או לקרפף, וכ"ש אם הוא פתח גמור, אפילו אין בו אלא ד"ט על ד"ט אינו אוסר על בני מבוי, אפי' מכניס ומוציא גמלים וקרונות דרך הפתח הפתוח למבוי כל היום, שחפץ יותר באותו שפתחו לו מאחוריו לבדו שיש לו אויר, והוי פתחו למבוי כמו שאינו רגיל שאינו אוסר. ולא התירו אפילו בשיש לו קרפף אלא בקרפף דומיא דבקעה שהוא פתוח למקום אחר, דאלו בשאין לו פתח אלא כלפי ביתו האיך יסתלק מן המבוי והרי אינו יכול לצאת לשוק ולעשות צרכיו חוץ לביתו אלא דרך מבוי. והוא שיש בבקעה או בקרפף יותר מסאתים, אבל אם אין בו אלא סאתים קטן הוא ולא ניחא ליה ביה, ובאופן זה אפילו היה פתח גדול פתוח להן ג"כ אינו מתבטל עי"ז הפתח שבמבוי ואוסר על בני המבוי, והוא שרגיל יותר בהפתח שהוא לצד המבוי. ולענין בקעה שפתוח לכל צד אפילו בקעה קטנה שאין בו כ"א ב"ס ג"כ ניחא ליה ביה טפי מן הפתח שפתוח למבוי משום דנפיש אוירה טפי.

ישראל שיש לו פתח להמבוי ולקרפף האם אוסר?

ישראל שיש לו פתח למבוי ופתח מאחוריו לקרפף ושכח ולא עירב, אם הקרפף יותר מסאתים אוסר שהקרפף הוי כרמלית ואין מטלטלין בו אלא בתוך ד"א, משא"כ במבוי שמותר לטלטל בכלו, אבל אם הוא רק בית סאתים או פחות כיון דמותר לטלטל בתוכו ניחא ליה ביה טפי אף שאסור להוציא מהבית לקרפף, ואם הוקף לדירה אפילו יותר מסאתים אינו אוסר כיון שראוי לו. וי"א דאדרבה אם הוקף לדירה אפילו בית סאתים אוסר שכיון שהוקף לדירה אין בו אויר ואינו חפץ בו להסתלק בשבילו מן המבוי, והלכה כדעה הא'.

ישראל וגוי פתוחים למבוי וישראל אחר לר"ה מה דינו?

מבוי שצדו א' אינו יהודי וצדו א' ישראל, ואין כאן אלא חצר אחד של ישראל הפתוח למבוי, וחצר של ישראל אחר אצלו פתוח לר"ה ולא למבוי, ודאלו היה גם חצר השני פתוח למבוי צריכים לשכור המבוי מן העכו"ם ולשתף בינם, וחלון בינו לבין ישראל הדר במבוי, אינו יכול לערב על סמך שיש חלון פתוח ביניהם להוציא כליו למבוי דרך בית ישראל שכנו הפתוח למבוי, אבל אם פתח ביניהם מותר, וכ"ז כשהמבוי מתוקן כדין בלחי וקורה או בצוה"פ. ויש אוסרין אף בפתח פתוח ביניהם.

נכרי וישראלים הפתוחים למבוי אחד מה דינם?

מבוי שצדו אחד אינו יהודי וצדו אחד ישראלים וחצריהם פתוחין למבוי, והוי חלונות פתוחות מחצר לחצר של ישראל ועירבו כולם דרך חלונות, אע"פ שנעשו כאנשי בית אחד ומותרים להוציא ולהכניס דרך חלונות וכ"ש אם היו פתחים ביניהם דמהני העירוב, הרי אלו אסורים להשתמש במבוי דרך פתחים הפתוחים למבוי עד שישכרו מן האיני יהודי, אבל דרך הפתחים שפתוחים מחצר לחצר בלא דרך המבוי מותר אפילו בלא שכירות.

מה אנו עושיין כהיום שיתופי מבואות או עירובי חצירות או שניהם? בעצמך...

כל הוציות שמורות
אסור להעתיק מל ידוע
© מנהלת הסניף

זכות הלימוד

דפי ציורים וטבלאות

משנה ברורה

מן סימן שפז סעיף א עד סימן שצא סעיף א

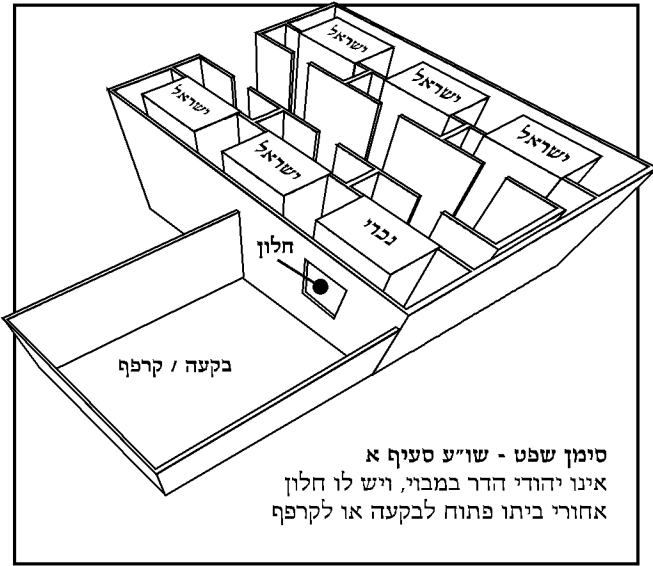
י"ג תמוז

מחזור שינתיים
חלק ב'

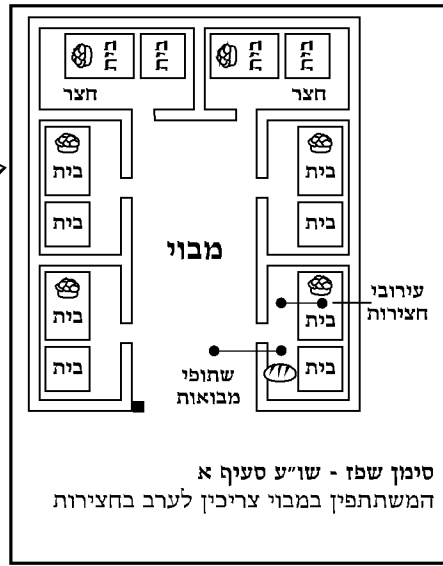
1 800 466-7593

www.MilchusuDiyoma.org

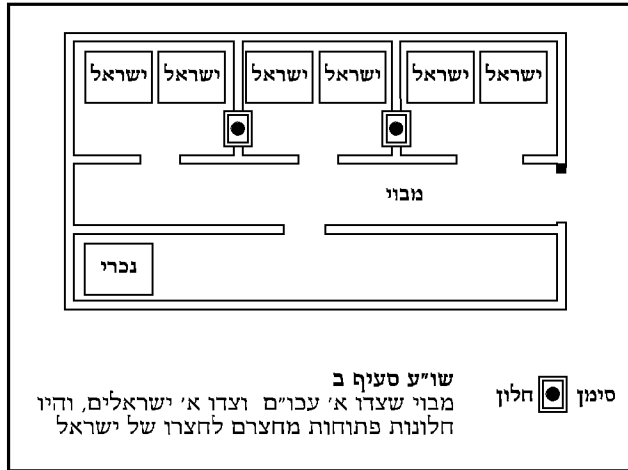
כל הזכויות שמורות ואסור להעתיקם בלי רשות מתחלת המפעל ©

סימן שפט - שו"ע סעיף א אינו יהודי הדר במבוי, ויש לו חלון אחורי ביתו פתוח לבקעה או לקרפף

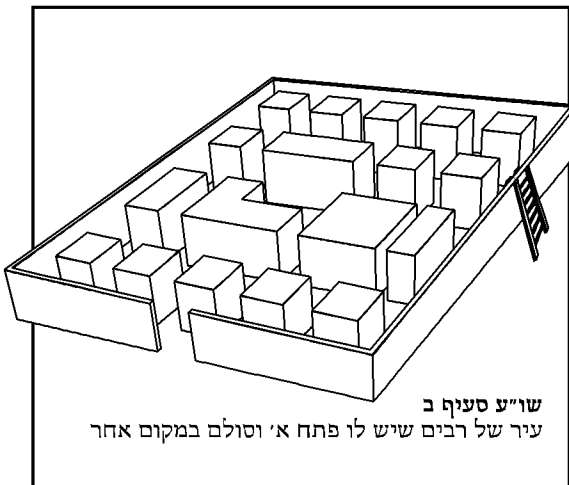
סימן שפז - שו"ע סעיף א המשתתפין במבוי צריכין לערב בחצירות

שו"ע סעיף ב סימן חלון מבוי שצדו א' עכו"ם וצדו א' ישראלים, והיו חלונות פתוחות מחצרם לחצרו של ישראל

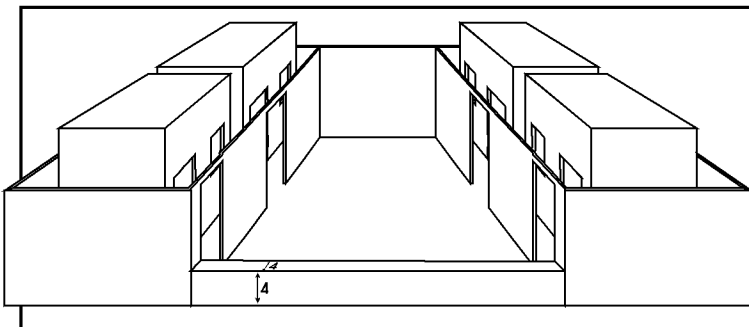
סימן שצ - שו"ע סעיף א מבוי שצדו א' אינו יהודי וצדו א' ישראל... וחלון בינו לבין ישראל הדר במבוי

שו"ע סעיף ב' עיר של רבים שיש לו פתח א' וסולם במקום אחר

סימן שצב - שו"ע סעיף א' עיר... ויש לה ב' פתחים... מניחין ממנה מקום א' אפילו חצר אחת ובית לתוכה

שו"ע סעיף ד' ואם בנו מצבה על פתח המבוי מ"ב ס"ק כב' דדי כשהיא גבוה ד' טפחים ועינין באור זרוע שכתב דבעינן ג"כ שיהיה רחב ד"ט'

דפי ציורים וטבלאות

משנה ברורה

מן סימן שצב סעיף א עד סימן שצב סעיף ו

ט"ו תמוז

מחזור שינתיים
חלק ב'

1 800 466-7593

www.MilchusuDiyoma.org

כל הזכויות שמורות ואסור להעתיקם בלי רשות מתחלת המפעל ©

ולא שייר לו רשות להניח שם כליו לא מהני במה ששוכרין ממנו, וע"פ רוב בשר שהבתים שלו דרכו להניח כליו בבתי אנשי העיר ואין מוחה בידו, וכיון שכן המנהג הוא כמו ששייר לו כח ורשות בחצר, אבל היכי דידעין שלא שייר לו זכות כגון במקום שאין המנהג להניח שם כליו בודאי אפילו בבתי שמו אין יכולים לשכור ממנו.

מאיזה שר יכולין לשכור הרשות?

אבל במקום שכל צרכי העיר אינם נעשים אלא על פי השר או הממונה שלו, ודאי ששכירות מהשר ההוא או משכירו ולקטו מהני אפילו להוציא ולהכניס לבתי העכו"ם, שהרי יש לו רשות להושיב אנשיו וכלי מלחמתו בבתי בני העיר בשעת מלחמה שלא מדעתם, ואם ע"י הכרח נוהג כך ואינו מחוק המלכים אינו מועיל. ודוקא בשר שהיכולת בידו לעורר מדינים ומלחמה בכל שעה שירצה עם שכניו ואין בני המדינה מעכבין עליו, לאפוקי אם אין בידו בלבד בלי רשות אנשי העיר לערוך מלחמה בודאי אין כחו יפה שלא בשעת מלחמה להשכיר רשותו.

מאיזה פקודי הממשלה יכולין לשכור רשות?

לפי"ו מותר לשכור מהממונה של מלך דכל עבד מעבדיו הקטנים היו כשכירו ולקטו, ודוקא מהממונה ע"ז כמו זה שקורין פאליציני"א ואפילו מהמשרתים שלהם, שהרי יש להם רשות ליקח משרתים שעל ידיהם נתקיים כל צווי המלך, אבל מאנשי חיילותיו אפילו הראש שלהם לא מהני במקום שהוא אין ממונה ע"ז.

עיר המותר בטלטול האם האורחים אוסרים עליהם?

ישראלים הדרים בחצר יחידי בעיר של עכו"ם שהיא מוקפת חומה דע"ז אינה צריכה עוד שום תיקון, וה"ה אם אינה מוקפת חומה ועשויה בתיקון מבואות כד"ן, ומותרים היו להוציא מהחצר למבואות של עיר, דלענין שיתופי מבואות כל בני החצר כחדא חשיבי היכא שעירבו, ועברו יהודים אחרים דרך שם בשבת ונתאכסנו בחצר אחרת אינם אוסרים עליהם דאורח אינו אוסר, ומותרים גם האורחים לטלטל בכל העיר, וה"ה אם מתאכסן באותו חצר שישאל דר שם וגם עכו"ם דר שם ולענין לטלטולי באותו חצר עצמה, דמותרים שניהם אף בלי עירוב ובלי שכירות רשות מן העכו"ם. וי"א דאף דאורחים אינם אוסרים על בעה"ב הקבוע שם, אבל בעה"ב אוסר על האורחים שלא להוציא מבתיהם להעיר, ואנן נקטינן שגם הם מותרים. וכ"ש שמותרים לטלטל בחצר שמתאכסנים ואינם אוסרים זה ע"ז, ודוקא כשהעיר מוקפת חומה או שעשויה בתיקון עירובין כד"ן, דאל"ה לא בטילי לגבי ישראל שדר בחצר אחרת ואוסרים זה ע"ז לטלטל בחצרם, וה"ה אם היה העיר מוקפת חומה ובאותה העיר היו דרים שני ישראלים ולא שכרו הרשות מן העכו"ם הדרים בעיר, ג"כ האורחים אוסרים זה ע"ז לטלטל בחצר הנכרי שמתאכסנים. הא דאורח אינו אוסר י"א דדוקא בשאינו רגיל להתאכסן שם, אבל אם רגיל להתאכסן שם חשוב כקביעות ואוסר מיד כשבא שמה, ויש מקילין גם בזה כל זמן שיש עליו שם אורח דהיינו עד ל' יום.

חצר ששכחה להשתתף במבוי מה יעשה?

ככל משפטי ביטול למי ששכח ולא עירב בחצרו כן הוא במבוי, שאם שכחה חצר אחת ולא נשתתפה מבטלת רשותה לשאר בני המבוי או הם לה אע"פ שהם רבים שבני החצר גבי מבוי חשובים כיתיד בחצר, ומ"מ היא עצמה אסורה להוציא מחצרה למבוי, והיכא דביטלה להן גם רשות ביתן וחצרן להגר"ז גם הם מותרין להוציא למבוי דהוי כאורח, ולהח"מ רבים לא הוי כאורחים, וצ"ע למעשה, והבטול לא יועיל רק לזה החצר שביטלו לגביה דהוא יהיה מותר להוציא מחצרו למבוי, אבל שארי חצרות אסורין להוציא מחצרן למבוי ואפילו ביטלו לו גם רשות ביתם וחצרם. וכשעירבו החצרות דרך פתחים שביניהם אינם צריכים בטול כלל דסימכין על עירוב במקום שיתוף.

מתי יכול הנכרי הדר במבוי לאסור על בני המבוי?

ככל משפטי ישראל בחצר עם העכו"ם כן הוא במבוי או בעיר המוקפת חומה דאינה צריכה עוד תיקון, ודאי לא היה מוקף חומה בכלל כרמלית היא כ"ז שאינה מתוקנת בלחי וקורה, שאין אסור לטלטל במבוי או בעיר המוקפת חומה עד שיהיו שתי חצרות של בתי ישראל בעיר, דאז אוסרים זה ע"ז להוציא כלי הבית למבוי כ"ז שלא נשתתפו ביחד, ובוה העכו"ם ג"כ אוסר עליהם שלא יועיל שיתופן עד שישכרו ממנו רשותו במבוי, ודוקא כלי ששבתו בבית, דאלו כלי ששבתו בחצר או במבוי מותר לטלטל בכל החצר או המבוי ואין העכו"ם יכול לאסור, ולרעק"א יש להחמיר בזה. אבל חצר אחת לא אפילו אם הרבה בתים של ישראל פתוחי לתוכה, והוא שתהא העיר מוקפת חומה לדירה, דאל"כ בלא"ה אסור אם היא יותר מבית סאתים דהוא בכלל קרפף, וסתם עיירות הן מוקפות לדירה וסתם מבצרים אינם מוקפים לדירה.

האם מהני לשכור הרשות משר העיר?

כשיש ב' חצרות של בתי ישראל בעיר, אפילו אם כל חצר היה במבוי אחר אוסרים הישראלים זה ע"ז, וצריכים לשכור מכל חצר וחצר של אינו יהודי, אם לא שהיו מקומות חלוקין זה מזה בצוה"פ או בשני פסיק, ואין מספיק במה שישכור משר העיר אף שהבתים שלו ומסרן לאנשי העיר ע"מ שישלמו לו מס מן הבתים, ואפילו אם הוא ממונה ג"כ על משפטיהם כיון שאין לו רשות לענין בתי העיר. וי"א דדוקא לענין להוציא ולהכניס לרשות העכו"ם, אבל לטלטל במבוי להוציא מבתי ישראל ולהכניס להם יכול לשכור מן השר, שהרי דרך המבוי הוא של השר ויכול לסלק כל העכו"ם משם, וכן ההלכה.

מאיזה שר אין יכולין לשכור הרשות?

כד"א בשר שאין הבתים שלו, וגם אין לו רשות להשתמש בבתי בני העיר כלל אפילו בשעת מלחמה אלא מתנהג הדבר ע"פ יועצי המדינה, ואפילו בבתי שמו כל שהשכירן או מסרן למס ואינו יכול לסלקן

הגוי כהיום איזה מושל ראוי להקרא ממונה ע"ז לשכור ממנו רשות הבתים וחצירות? בעצמך...

ל"בחד שנתון ערך ארוך עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות. האסור להעתיק מ"ל רשות. מתחלת ומסגרת.

זכות הלימוד